

زائرین کی کا قدم بہ قدم

عمہ

(زائر مدینہ منورہ و مکہ مکرمہ)

شیخ عبدالحمید واسطی

مؤسسہ مطالعات راہبردی علوم و معارف اسلام

سرشناسه : واسطی، عبدالحمید، ۱۳۴۷ -
 عنوان و نام پدیدآور : راهنمای قدم به قدم عمره مفرده (زائر مدینه منوره و مکه مکرّمه) / عبدالحمید واسطی.
 مشخصات نشر : مشهد : موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام، ۱۳۹۶.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۸ ص. : جدول.؛ ۵/۱۴×۲۱/۵ س.م.
 شابک : ۹۰۰۰۰ ریال ۴-۰۰-۸۸۷۷-۶۰۰-۹۷۸ :
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : حج
 موضوع : Hajj*
 پایه افزوده : موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام
 رده بندی کنگره : BP۱۸۸/۸/۲۲ ۱۳۹۶
 رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۵۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۴۱۸۶۰

راهنمای قدم به قدم عمره مفرده

مؤلف: حاج شیخ محمد صالح المنجد و آ. علی
 ناشر: انتشارات موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام
 صفحه آرا: حمزه خاراها
 چاپ اول: زمستان ۱۳۹۶
 شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
 قیمت: ۹۰۰۰ تومان
 شابک: ۴-۰۰-۸۸۷۷-۶۰۰-۹۷۸
 کلیه حقوق محفوظ می باشد.

مؤسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

مشهد مقدس / بین چهارراه حجت و چهارراه مقدم طلاب/خیابان کاشانی / کاشانی ۲۵ / شماره: ۴۹۰/۴

تلفن: ۰۳-۳۲۲۸۵۸۰۰ (۰۵۱) فاکس: ۰۵۱-۳۲۲۸۵۸۰۵

www.isin.ir

فهرست مطالب

مقدمه ناشر	۹
------------------	---

فصل اول

«آنچه تا قبل از سفر باید انجام شود»	۱۱
جدول برنامه‌های آموزشی کاروان عمر	۱۳

فصل دوم

«راهنمای مدینه»	۴۹
به سوی کدامین سرزمین می‌رویم؟	۵۱
برنامه داخل فرودگاه و داخل پرواز	۵۳
واقعاً لااله الا الله چیست که خوشبختی دنیا و آخرت را در بر دارد؟	۵۶
آی آدمها!	۵۷
گفتگویی با پیامبر خدا ﷺ	۵۹
برنامه اولین زیارت	۶۱
جدول شماره یک: نیازمندی‌های اولیه	۶۱
جدول شماره دو: مراحل ورود به حرم	۶۳

- نکته ویژه ورود بانوان: ۶۷
- جدول شماره سه: مراحل ورود به داخل مرقده پیامبر اکرم (ص) ۶۸
- مرحله دوم در اولین زیارت: محراب و منبر پیامبر خدا (منطقه «رَوْضَةُ النَّبِيِّ») ۷۲
- ستون توبه: ۷۳
- مرحله چهارم در اولین زیارت: محله بنی هاشم (خانه ائمه)، قبرستان بقیع و قبر چهار امام معصوم (ع) ۸۱
- حملات راهبردی از ائمه بقیع (ع) و امام حسین (ع): ۸۲
- زیارت امام حسن مجتبی (ع) ۸۴
- زیارت امام سجاد و امام باقر و امام صادق (ع) ۸۴
- برنامه داخِر قبرستان بقیع: ۸۷
- فرزندان پیامبر اکرم (ص): ۹۰
- همسران رسول خدا (ص): ۹۱
- توصیه های پیامبر خدا به همسرانش: ۹۲
- فهرست بقیه قبور در بقیع: ۹۲
- برنامه بقیه روز: ۹۴
- برنامه روز دوم: محراب تَهَجُّد، مکان اهل صُفّه، ستون های مسجد .. ۹۶
- ستون های معروف مسجد النبی: ۱۰۰
- برنامه روز سوم: آشنایی با حیاط های داخلی مسجد النبی ۱۰۳
- برنامه روز چهارم: زیارت دوره - مرحله اول (مجموعه ای از مساجد و اماکن تاریخی مدینه) ۱۰۷
- برنامه روز پنجم: زیارت دوره - مرحله دوم (برخی مساجد نزدیک به مسجد النبی) ۱۰۸
- برنامه روز آخر: زیارت وداع ۱۰۹

فصل سوم

۱۱۱	 مَناسِک «عمره مفرده»
۱۱۳	 مقدمه:
۱۱۴	 چند نکته
۱۱۵	 شروع اعمال عمره مفرده
۱۱۵	 مرحله یک) به میقات رفتن و احرام بستن
۱۱۹	 نیازمندی‌های قبل از حرکت به سوی مکه:
۱۲۱	 اعمال و سجده (لبیک گفتن و مُحرم شدن):
۱۲۴	 لبیک گفتن:
۱۲۷	 روسوی کدامین رزق را داریم؟
۱۲۷	 ترجمه تفسیری برخی آیات در مورد مکه، کعبه و حج:
۱۳۳	 مقام ابراهیم:
۱۳۳	 حَجْرُ الاسود: (یعنی سنگ سیاه)
۱۳۴	 حِجْرُ اسماعیل: (یعنی اتاق اسماعیل)
۱۳۵	 حَاطِیم: (یعنی کوبیده شده)
۱۳۵	 مُلْتَزَم: (یعنی محل دست به دامن شدن)
	 رکن یمانی: (پایه‌ای از خانه خدا که قبل از حجراه سود قرار دارد.)
۱۳۷	
۱۳۸	 ورود به مکه، حریم خدا و مسجد الحرام محل خانه خدا
۱۳۸	 نیازمندی‌های قبل از رفتن برای انجام اعمال:
۱۴۱	 مرحله دوم) ورود به مسجد الحرام و طواف
۱۴۱	 ورود به مسجد الحرام
۱۴۴	 چگونگی طواف اول:
۱۴۷	 دعای دور اول

۱۴۸	دعای دور دوم
۱۴۹	دعای دور سوم
۱۵۰	دعای دور چهارم
۱۵۱	دعای دور پنجم
۱۵۲	دعای دور ششم
۱۵۳	دعای دور هفتم
۱۵۴	جا اول نماز طواف:
۱۵۷	جدول چهار: سعی بین صفا و مروه
۱۵۸	جا اول آنال سعی:
۱۶۱	فقط به خواندن لفظ اکتفا نکن بلکه به معنای آنها توجه کن.
۱۶۲	دعای دور اول (از صفا به مروه)
۱۶۴	دعای دور دوم (از مروه به صفا)
۱۶۶	دعای دور سوم (از صفا به مروه)
۱۶۷	دعای دور چهارم (از مروه به صفا)
۱۶۹	دعای دور پنجم (از صفا به مروه)
۱۷۱	دعای دور ششم (از مروه به صفا)
۱۷۳	دعای دور هفتم (از صفا به مروه)
۱۷۵	جدول پنج: انجام تقصیر
۱۷۶	جدول شش و هفت: طواف نساء و نماز طواف نساء
۱۷۷	شرط تمام کردن حج:

مقدمه ناشر

«الحمد لله رب العالمین وصلی الله علی محمد و آله الطاهیرین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین»

قال الله العظیم ﴿وَابْتَغُوا إِلَیْهِ الْوَسِيلَةَ﴾

فرهنگ غنی اسلام و قرآن که به برکت مجاهدان، پیامبر اعظم ﷺ و اوصیاء معصوم ایشان علیهم السلام به دست ما رسیده است تمام سال‌های پیروان این مکتب را برای پیمودن سریع و بهینه مسیر تکامل تا اقصی مراتب سعادت و کمال که همان لقاء الله است را مدنظر داشته و برای تأمین آن بهترین و قوی‌ترین پاسخ‌های جامع را در بسته هدایتی خود عرضه نموده است.

شکی نیست که انسان در زندگی فردی و جمعی خود نیاز به انس گرفتن با انسان‌های برتر، عرض حاجت محضر آنها، درخواست دستگیری و کمک، استفاده از آبرو و توانمندی آنها برای حرکت سریع به نقطه مقصد در زندگی داشته و نمی‌توان این نیاز اساسی را با هیچ چیز بدلی دیگر جز زیارت مراقد منور معصومین علیهم السلام پاسخ داد.

در فرهنگ اسلامی و شیعی این موضوع تحت عنوان آموزه «زیارت» جانمایی شده است. زیارت یک کلان فرهنگ پر ظرفیتی است که تمام نیازهای یک مسلمان

و یک شیعه را در درک درست از زندگی، فهم صحیح از هدایت، سیر الی الله، درمان کاستی‌ها و جبران خلأها را پوشش داده و اگر با ظرافت‌های خاصش و آداب و اسرار آن آشنا شویم، شیرین‌ترین و دل‌نشین‌ترین عمل عبادی و قربی را در زندگی تجربه خواهیم کرد.

مهم «زیارت بامعرفت» است، زیارت عارفانه و عاشقانه راهگشا، فرح‌بخش، هستی‌آفرین، معنویت‌زا و نجات‌بخش خواهد بود.

شیرین‌تر اینکه زیارت مرقد مطهر اولیای الهی صلوات علیهم اجمعین با زیارت بیت الله الحرام، این مطاف عاشقان الهی، توأم شده در قالب مناسک عمره مفرده خودمانی است.

زائر عاشق عمره‌گذار با اخلاص در پرتو آن زیارت و این طواف و سعی و تقصیر چه بهره‌هایی دریافت کرده و چه صفا و نورانی‌تی را که اکتساب می‌نماید.

آنچه در پیش‌رو داریم با زحمات استاد فرزانه جناب حجة الاسلام والمسلمین شیخ عبدالحمید واسطی فراهم آمده و یک دوره آموزشی پرمغز برای بهره‌وری زیارت عارفانه و عاشقانه، با رویکرد آشنایی قدیم با آداب زیارت مرقد مطهر حضرت پیامبر و ائمه بقیع علیهم‌السلام و آداب و اسرار عمره مفرده است.

امیدواریم همه مشتاقین زیارت اولیا عظیم الشان مدفون در مدینه المنوره و عمره‌گذاران بتوانند بیشترین بهره را با مطالعه و دقت و پیاده‌سازی تورالعمل‌های آن ببرند.

«موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام» که رسالت خود را تولید متون آموزشی برای گسترش فرهنگ اسلام قرار داده است، این شایسته خواهد بود که از نقطه نظرات اصلاحی و انتقادی همه علاقه‌مندان بهره‌مند گردد.

انتشارات موسسه مطالعات راهبردی علوم و معارف اسلام

سید محمد محسن دعائی